



**PLASSENSCHAP
LOOSDRECHT.**

ONTWERP KADERNOTA 2024

14 NOVEMBER 2022

1. INLEIDING

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze BVO werken de gemeenten Wijdmeren, Stichtse Vecht en de Provincies Utrecht en Noord-Holland samen aan het beheren en onderhouden van de bezittingen van het Plassenschap Loosdrecht, in hoofdzaak openbaar toegankelijke recreatieterreinen en –voorzieningen in het buitengebied voor inwoners en bezoekers van de regio.

Plassenschap Loosdrecht e.o. is in 1957 opgericht voor “de behartiging van de belangen van de openluchtrecreatie, alsmede het zorgdragen voor de instandhouding van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit van het recreatiegebied bepalen en het nautisch beheer van het openbaar water binnen het werkgebied.” Wat onder deze taakomschrijving wordt verstaan en hoe hier invulling aan wordt gegeven, is gewijzigd per 1 januari 2023. Per die datum is het Plassenschap geen openbaar lichaam meer in de zin van de Wgr maar een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO).

In artikel 3 van de huidige financiële verordening van het Plassenschap staat dat voorafgaande aan het opstellen van de begroting de kadernota wordt opgesteld met daarin de verwachte ontwikkelingen, specifieke aandachtspunten en indexaties van loon- en prijsbijstellingen van de meerjarenbegroting van het begrotingsjaar en tenminste drie daaropvolgende jaren. De voorgestelde indexaties van loon- en prijsbijstellingen worden afgeleid uit de meicirculaire Provincies en enkel met onderbouwing bijgesteld.

Vanaf 1 januari 2023 is het Plassenschap een BVO met een enkelvoudig bestuur. De kadernota 2024 zal worden vastgesteld door het bestuur. In de tekst van de nieuwe gemeenschappelijke regeling staat, dat het bestuur een ontwerp financieel perspectief vast stelt, waarin de hoofdlijnen van het financiële beleid en de hoogte van de financiële bijdrage van de deelnemers voor de komende 4 jaar uitgewerkt worden. Dit financieel perspectief is gebaseerd op een vierjarig uitvoeringsplan.

Voor het begrotingsjaar 2024 is het, in de nieuwe gemeenschappelijke regeling benoemde, meerjarige uitvoeringsplan en financieel perspectief nog niet beschikbaar, omdat deze door het vanaf 1 januari zittende bestuur moet worden vastgesteld. Deze kadernota wordt aan u, conform de huidige financiële verordening, voorgelegd om als basis te dienen voor de op te stellen begroting 2024.

1.1. Uitvoering van de taken door de gemeente Wijdmeren

Het Plassenschap heeft de uitvoering van haar taken vanaf 1 januari 2023 belegd bij de gemeente Wijdmeren. Het Plassenschap en de gemeente Wijdmeren hebben daartoe een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten. De samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor de periode van zes jaar met telkens een stilzwijgende verlenging met weer zes jaar, behoudens opzegging door het Plassenschap of de gemeente. Het Plassenschap en de gemeente Wijdmeren zijn een transitieperiode overeengekomen voor het jaar 2023. Deze periode wordt benut om het areaal eigen te maken, om de risico's rondom beheer en onderhoud en de beleidskaders te mitigeren, de middelen die bespaard worden op overhead en bestuurskosten opnieuw te alloceren en de medewerkers (die deels van RMN zijn overgenomen en deels middels van RMN overgenomen en door Wijdmeren ingevulde vacatureruimte) te accommoderen.

1.2. Structurele kosten ingaande 2024

Voor wat betreft de structurele kosten van de taakuitvoering heeft de gemeente Wijdmeren aan het Plassenschap in 2022 een aanbod gedaan voor de uitvoering van de taken (exclusief de taken op het gebied van toezicht en handhaving, omdat deze vanaf 1 januari 2023 onder de autonome bevoegdheid van de beide plassengemeenten vallen) van € 2,26 miljoen¹. Dit aanbod is verwerkt in een conceptbegroting 2023 met daarin een meerjarenbegroting met een bedrag van € 3,17 miljoen voor het begrotingsjaar 2024.

¹ Dit bedrag is niet geïndexeerd en exclusief kosten groot onderhoud en kapitaallasten..

2. PLANNING & CONTROL

Het dagelijks bestuur (DB) heeft deze 'Kadernota 2024' opgesteld en biedt deze voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan de staten van de deelnemende provincies aan. Met inachtneming van eventuele zienswijzen stelt het nieuwe bestuur van de BVO Plassenschap Loosdrecht e.o. deze 'Kadernota 2024' – die dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt – vast. Aan de hand van deze kadernota stelt het bestuur de 'Ontwerp begroting 2024' op. Hiervoor geldt de onderstaande planning:

| P&C-document | Datum vaststelling ontwerpdocument | Datum verzending naar deelnemers (griffies) | Datum (concept) zienswijze retour (12 weken) | Datum vaststelling bestuur |
|-------------------------------|------------------------------------|---|--|----------------------------|
| Uitgangspunten begroting 2024 | DB 21 november 2022 | 24 november 2022 | 16 februari 2023 | Februari 2023 |
| Begroting 2024 | April 2023 | April 2023 | Juli 2023 | Juli 2023 |

3. PROGRAMMA'S EN PRODUCTEN

Het belang van recreatie, natuur en landschap is regionaal van aard. Vanaf eind jaren '50 zijn terreinen verworven en ingericht en zijn daarop publieke voorzieningen aangelegd. Het beheer en onderhoud daarvan moet duurzaam geborgd worden. Met dit doel is door wijziging van de bestaande gemeenschappelijke regeling de BVO Plassenschap Loosdrecht e.o. tot stand gekomen. De taak van de BVO is niet meer het zijn van gebiedsautoriteit, maar het zijn van eigenaar van de bezittingen van het Plassenschap. Dit omvat zowel de bezittingen die liggen in de gemeente Wijdmeren als die in de gemeente Stichtse Vecht. Een deel van de bezittingen ligt in het veenweidegebied in Breukelen. Vanaf 2023 wordt de taak van het Plassenschap beperkt. Beleid en ontwikkeling alsmede de regelgevende bevoegdheid en de daarbij behorende vergunningverlening, toezicht en handhaving behoren niet langer tot de taken van het Plassenschap, waardoor er een kostenbesparing wordt verwacht.

De beheertaak is overgeheveld van Recreatie Midden Nederland naar de gemeente Wijdmeren. De secretaris- en control functie is per 1 januari 2023 ondergebracht bij de provincie Utrecht. Met beide wijzigingen wordt een besparing op overheadkosten gerealiseerd.

Daarnaast wordt ingezet op verbetering van de kwaliteit van het beheer en onderhoud door dit bedrijfsmatiger te organiseren en het meerjarenperspectief voor onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen inzichtelijker te maken. Hoe dit op langere termijn uitpakt kan nu nog niet worden overzien. Daarom is besloten de op de korte termijn te realiseren besparingen niet direct door te laten werken in de deelnemersbijdragen. Na twee jaar (eind 2024) moet een evaluatie plaatsvinden.

Voor deze kadernota wordt voor het begrotingsjaar 2024 uitgegaan van de inhoudelijk beschreven ontwikkelingen in de begroting 2023 en het aanbod van de gemeente Wijdmeren.

4. ALGEMENE FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2024 E.V.

Voor het opstellen van de begroting 2024 worden beleidsmatige uitgangspunten uit deze kadernota 2024 gehanteerd; het financieel kader uit deze nota is leidend. Zo wordt er een naast een verhoging van de deelnemersbijdrage ten opzichte van de begroting 2023, die gelijk is aan de indexatie, nog aanvullende besluitvorming en daaruit volgende, middelen gevraagd voor een herzien MJOP en een daarmee samenhangend investeringsprogramma (MJIP).

Verder worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de begroting 2024.

1. De deelnemersbijdrage aan Plassenschap Loosdrecht e.o. wordt in ieder geval met 3,16% verhoogd als gevolg van loon- en prijsindexatie, ervan uitgaande dat:
 - a. Het te hanteren prijsindexcijfer, op basis van de meicirculaire Provincies voor 2024, 2,4% bedraagt;
 - b. De verwachte loongerelateerde stijging, op basis van de meicirculaire Provincies voor 2024 4,2% bedraagt;
 - c. De verhouding tussen personele en overige kosten in het Plassenschap op basis van de begroting 2023 42% loongerelateerde kosten versus 58% overige kosten bedraagt;
 - d. Voor de inkomsten, zoals tarieven voor gebruik van schapsvoorzieningen en -terreinen wordt een stijgingspercentage van 2,4% ten opzichte van 2023 aangehouden²;
 - e. Indien de werkelijke ontwikkelingen als gevolg van externe factoren hiervan fors afwijken moet, om een begrotingstekort te voorkomen, op het moment van aanbieden van de ontwerpbegroting afzonderlijk besloten worden.
2. Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van functievereisten, wettelijke kaders en vastgestelde kwaliteitsprofielen en de nader vast te stellen beeldkwaliteit. De algemene onderliggende gedachte is 'schoon, heel en veilig'.
3. Reservering voor groot onderhoud vindt plaats op basis het vigerende MJOP, dat loopt tot 2029. In 2021 is het MJOP opnieuw opgesteld met behulp van het beheersysteem GeoVisia en in 2022 heeft een actualisatie plaatsgevonden. In 2023 zal een verdere update plaatsvinden. Vanaf 2022 wordt reeds begroot op basis van deze actualisatie 2021 en update 2022/2023.
4. Per 1 januari 2018 heeft het Plassenschap een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het Routebureau Utrecht en is daarmee één van de opdrachtgevers. De bijdrage (€ 21.653 op basis van de indicatieve begroting van het Routebureau 2023) die jaarlijks aan het Routebureau moet worden betaald, wordt volledig gedekt vanuit de beschikbare middelen voor het routebeheer in de begroting van het Plassenschap³. Omdat het Plassenschap vanaf 1-1-2023 alleen nog eigen terreinen beheert en omdat het Routebureau sinds de oprichting nog niets voor het Plassenschap heeft betekend moet onderzocht worden op welke wijze deze verplichting op zo kort mogelijke termijn kan worden beëindigd.

Door de hoge inflatie in 2022 lijkt de toename van de prijsindex in 2024 mee te vallen, maar dit is relatief. In feite wordt het Plassenschap door inflatie in 2022 van gemiddeld ruim 10% budgettair beperkt in de uitvoering van de geplande werkzaamheden. In 2022 is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 1,5%. De herijking van onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen in 2023 zal meer duidelijkheid verschaffen over omvang van de benodigde budgetten voor uitvoering van de reguliere werkzaamheden.

² De inkomsten die geïndexeerd kunnen worden, worden met 2,4% geïndexeerd. Helaas kunnen niet alle inkomsten geïndexeerd worden, omdat in het verleden overeenkomsten zijn gesloten zonder indexatiemogelijkheid. Dit heeft tot gevolg dat de totale inkomsten gemiddeld met minder dan 2,4% zullen stijgen.

³ De financiële kaders (tarieventabel) voor 2024 worden in het bestuurlijk overleg Routebureau Utrecht in maart 2023 vastgesteld.

5. WEERSTANDSVERMOGEN EN RESERVES

Het bestuur van het Plassenschap stelt aan de hand van een risico-inventarisatie de benodigde omvang van het weerstandsvermogen vast.

De algemene reserve is in eerste aanleg beschikbaar als buffer voor deze risico's. Dat betekent dus ook dat deze reserve minimaal moet overeenkomen met deze benodigde buffer. Een eventueel hoger saldo in de algemene reserve kan gebruikt worden voor andere activiteiten of – incidenteel – ingezet worden om een exploitatietekort op te vangen. Dat laatste kan alleen incidenteel, omdat de begroting structureel in evenwicht moet zijn. De kaders hiervoor zijn opgenomen in de financiële verordening. Bij de start van de BVO is de stand van de algemene reserve, als gevolg van de besluitvorming over de dekking van de transitiekosten, ruim beneden het wenselijk geachte niveau.

Bij de vaststelling van de tweede begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 heeft het bestuur besloten alle met de transitie samenhangende kosten (liquidatiebegroting en transitiebegroting) te financieren uit de algemene reserve per ultimo 2022. Als gevolg hiervan is het weerstandsvermogen ultimo 2022 nihil. Het bestuur heeft uitgesproken in de jaren daarna het weerstandsvermogen weer op peil te brengen. Het weerstandsvermogen is op peil wanneer de verhouding beschikbaar weerstandsvermogen en aanwezige risico's minimaal 1,0 bedraagt. Het bestuur streeft ernaar om dit niveau te bereiken binnen vier jaar, per ultimo 2026.

De algemene reserve gefaseerd weer op weerstandsniveau brengen heeft gevolgen voor de hoogte van de deelnemersbijdragen.